

підприємств, добре налагоджене інформаційноконсультаційне забезпечення товаровиробників.

Література

1. Бондар В. Економічна оцінка виробництва цукрових буряків. 2015. № 10. с. 32 – 36.
2. Варченко О. М. Посилення ролі аграрної науки у відродженні та розвитку бурякоцукрового виробництва. 2014. № 4. с. 69 – 71.
3. Коденська М. Ю. Тенденції розвитку і напрями активізації інвестування цукробурякового виробництва. *Економіка АПК*. 2010. № 2. с. 74 – 78.
4. Смолій Л.В. Інвестиційне забезпечення розвитку буряківництва у сільськогосподарських підприємствах: автореф. дис. кандидата екон. наук. Умань. 2016. с. 22.
5. Стасіневич С.А. Аналіз економічної ефективності виробництва та реалізації цукрових буряків сільськогосподарськими підприємствами в Україні. Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Полтава. ПДАА. 2016. с. 265–271.

УДК 339.13:633.85(477)

АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН УКРАЇНИ

О. А. Коваленко, канд. с.-г. наук, доцент

М. М. Корхова, канд. с.-г. наук, доцент

Н. Г. Цой, студентка

О. Д. Остапенко, студентка

Миколаївський національний аграрний університет

У розвитку агробізнесу ефіроолійні та лікарські трави займають найперспективніше місце. Так, як український ринок лікарських трав України оцінюють у 500 - 600 млн грн. Але треба зауважити, що в цій сфері перспективу має експорт, обсяг якого збільшується щороку [1].

Зазначимо розмір площі який займали лікарські та ефіроолійні культури на території України у 2017 році, а саме 4,1 тис. га та 9,1 тис. га відповідно. Якщо порівнювати з минулим роком, то у 2016 році ситуація виглядала дещо краще, а саме 60,7 тис. га лікарських та 24,2 тис. га ефіроолійних культур [2].

Обсяг переробки лікарської рослинної сировини в Україні впродовж одного року складає від 5 до 6 тис. тонн, кількість сировини яка йде на експорт сягає більше 3 тис. тонн на рік. Зі спожитої сировини в Україні близько 1 тис. тонн складає імпортна, і 1,5 тис. тонн продукція власного виробництва. Якщо подивитись на данні з ЄС кількість

сировини, яка була наведена вище не буде такою значною, так, як в країнах цього союзу щорічно переробляється близько 600 тис. тонн лікарських рослин.

До країн в які експортується сировина яка перероблена Україною в цілому належать Польща, Німеччина, Латвія, тощо. Протягом останніх двох років сформувалася тенденція збільшення кількості продаж лікарських трав за кордон. Якщо подивитися на кількість експортованої сировини в 2016 та 2017 роках, то сума з продаж оцінюється в 6 млн. \$, та 7,5 млн. \$ відповідно. За 9 місяців 2018 р. ця сума вже сягає вже 8,8 млн. \$ [1].

В Україні у комерційних цілях вирощують понад 2 тисяч найменувань лікарських рослин, 20 компаній є великими експортерами, 15 компаній стабільно займаються закупівлею та переробкою лікарської рослинної сировини. На даний момент, в Україні ніша вирощування ефіроолійних культур та лікарських трав дуже вузька. Найбільш популярними є культури: м'ята перцева, розторопша плямиста, шавлія лікарська, ехінацея пурпурова, лаванда тощо.

За даними вітчизняного трав'яного ринку, ціни на сировину коливаються в залежності від багатьох факторів. Наприклад, сировина лаванди після анексії Криму зросла в цін до 200 грн за кг.

У цьому році на трав'яному ринку істотна нестача м'яти, материнки, меліси, хоча закупівельна ціна сушеної сировини за цими позиціями склала 50 грн за кг. Календулу закуповували по 50 - 70 грн, лист подорожника по 60 - 90 грн за кг. Коріння алтеї, валеріани лікарської, кульбаби, ехінацеї цінуються більше, тому закупівельна ціна цього року становила 60 - 90 грн за кг [1].

Такі лікарські трави як: ромашка, календула, корінь алтеї та корінь валеріани українські фармацевтичні компанії змушені закуповувати за кордоном. Ціна і якість імпоротної лікарської рослинної сировини є більш привабливими.

Перш ніж вирощувати лікарські рослини ми повинні уважно вивчити ринок, вибрати такі культури, які, дійсно, користуються попитом, причому, важливо звертати увагу не тільки на рослину, але й на її сорт, який гарантує наявність певних компонентів і властивостей. Потрібно дотримуватися технології вирощування, щоб отримати рослини з максимальним вмістом фармакологічно активних речовин, необхідним для виготовлення ліків. Отже, продукція повинна бути конкурентоспроможною [2].

Література

1. Україна заробляє мільйони доларів на експорті лікарських рослин – Електронний ресурс – Режим доступу: <http://agroportal.ua/ua/news/ukraina/ukraina-zarabatyuvaet-milliony-dollarov-na-eksporte-lekarstvennykh-rastenii/> Ефіроолійні та лікарські

трави – одна з перспективних ніш для розвитку агробізнесу – Електронний ресурс – Режим доступу: <https://uhbdp.org/ua/news/project-news/1528-efirooliini-ta-likarski-travy-odna-z-perspektyvnykh-nish-dlia-rozvytku-ahrobiznesu>.

УДК 338.43

РИНОК ЕФІРООЛІЙНИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПІ

О. А. Коваленко, канд. с.-г. наук, доцент

Л. Г. Хоненко, канд. с.-г. наук, доцент

К. С. Заволока, студент

Миколаївський національний аграрний університет

В Україні найпоширенішими ефіроолійними культурами є: коріандр, аніс, фенхель, кмін, м'ята перцева, троянда ефіроолійна, лаванда, шавлія мускатна. Загальна площа посівів ефіроолійних культур в Україні близько 40 тис. га. Ефірні олії використовують у парфумерно-косметичній, фармацевтичній, харчовій, миловарній, тютюновій та консервній галузі промисловості [1].

Переважна більшість господарств, що вирощують ефіроолійні культури – це приватні підприємства та фермерські підприємства. У 2017 році площі ефіроолійних культур в Україні склали 9,1 тис. га., тоді як у 2016 році площа була 24,2 тис. га. Ринок ефіроолійних рослин є дуже нестабільним. Попит на відповідну сировину дуже швидко може змінитися. Це залежить не тільки від запиту компаній – закупників, а й від терміну зберігання сировини. Так як спосіб використання ефіроолійних рослин залежить від особливостей біологічно активних речовин, що вміщуються в рослинах, потрібно враховувати, що більшість біологічно активних речовин дуже легко руйнується. Потрібно ретельно виконувати правила заготівлі, щоб виключити можливість цих втрат [2].

Основними районами вирощування ефіроолійних культур є Україна, Північний Кавказ, Молдова. На сьогодні зростання ринку ефірних олій пояснюється зростаючим попитом на природні і органічні продукти. Обсяг ринку збуту ароматерапії за участю ефірної олії оцінюється в 8 млрд. дол. При середньорічному темпі зростання в 6-8% обсяг цього ринку в наступні 5 років досягне 12,1 млрд. дол. З такою швидкістю зростає попит на ефірні масла. З кожним роком обсяги споживання цієї продукції збільшуються. Європа є ключовим ринком збуту ефірних олій і займає близько 50% всього світового ринку. Найбільшим імпортером ефірних олій всіх видів в Європі є Німеччина, її частка в загальному обсязі імпорту займає 24%. Великими